

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Вінницького національного

медичного університету

ім. М.І. Пирогова

[Підпис] В.М. Мороз

«*28*»

серпня

2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЮ, ОРГАНІЗАЦІЙНУ
ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКУ РОБОТУ
КУРАТОРІВ АКАДЕМІЧНИХ ГРУП
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова**

Положення розглянуто та схвалено на
засіданні вченої ради Вінницького
національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова
Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Вінниця, 2020 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1) Освітня, інформаційно-просвітницька та організаційна робота відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді» є одним з напрямів діяльності Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (далі – Університет) та обов'язків науково-педагогічних працівників.

2) Учасники освітнього процесу, які задіяні в освітній та навчально-просвітницькій роботі, визначають її зміст, форми і методи з урахуванням норм Конституції України, регламентуючих документів Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти та науки України, вимог Статуту університету, Правил внутрішнього розпорядку університету, цього Положення та інших чинних нормативних документів.

3) Освітня та інформаційно-просвітницька робота в університеті є цілісним процесом, який сприяє розвитку особистості, дозволяє реалізувати потреби молоді у національно-патріотичному, духовному, інтелектуальному, громадянсько-правовому, морально-естетичному, трудовому та фізичному вихованні майбутніх представників медичної еліти, забезпечується формування професійної спрямованості, активності, саморозвитку та креативності, які розглядатимуть державу, як запоруку особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

4) Освітня та інформаційно-просвітницька робота організовується відповідно до інтересів осіб, які навчаються в університеті, та включається окремим розділом у плани роботи та звіти університету.

5) В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку українського громадянського суспільства. Важливу роль у просвітницькій діяльності посідає відновлення історичної пам'яті про державницькі традиції України.

6) До освітньої та інформаційно-просвітницької роботи в університеті залучені всі учасники освітнього процесу.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І НАПРЯМИ ОСВІТНЬОЇ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Мета освітньої та інформаційно-просвітницької роботи в університеті – створення дієвої системи громадського та професійного становлення майбутнього фахівця. В основі цієї системи *закладені принципи*:

- єдності професійного, громадянського, морального і фізичного розвитку особистості, оскільки моральні та професійні категорії є рівнозначними складовими професійного обов'язку лікаря, провізора, психолога, а фізичне здоров'я фахівця є необхідною умовою його успішної професійної діяльності;
- безперервності та послідовності процесу;

- координації спільної діяльності керівництва університету, студентського самоврядування, професійних спілок, науково-педагогічного складу та здобувачів вищої освіти.

Досягненню мети передують *завдання* – адаптувати згідно з вимогами сучасності концептуальні основи місії та візії Університету та забезпечити інформаційний, освітній та психолого-педагогічний супровід навчального процесу.

Робота в університеті здійснюється за *такими основними напрямками*:

- *освіченості*, що передбачає професійну компетентність, ерудованість і культурний розвиток особистості;

- *соціальної орієнтованості*, що включає в себе формування активної громадської позиції, патріотичного настрою, прийнятності загальнолюдських цінностей;

- *прагнення моральної чистоти*, що сприяє здатності співчувати та розвиває здібності лідера;

- *розвиток фізичного здоров'я*, який сповідує здоровий спосіб життя, зайняття фізичною культурою та спортом.

Завдання формування соціально-орієнтованої особистості, яка усвідомлює ступінь своєї відповідальності перед собою та перед громадою, передбачає формування активної громадянської позиції та високої патріотичної свідомості. За участі деканатів факультетів, кафедр, студентського самоврядування в університеті застосовуються такі *форми і методи роботи*:

Громадянський напрям – спрямований на формування активної позиції члена громади, що включає: комплекс знань, що розвивають правову та політичну культуру, сукупність цінностей, переконань і установок людини, що визначають її цивільно-правову поведінку в демократичному суспільстві, механізми співпраці громадянина з державними органами і громадськими організаціями, систему навичок, що забезпечують участь індивіда в суспільно-політичному житті.

Національно-патріотичний напрям – це комплексна системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, освітніх закладів, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного духу є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації, патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, що сприяє єднанню українського народу, зміцненню соціально-економічних, духовних, культурних основ розвитку українського суспільства і держави.

Ці напрями конкретизуються через *такі завдання*:

- утвердження у свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю молоддю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моралі як базової основи громадянського суспільства;
- культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, справедливості, доброти, чесності, бережного ставлення до природи;

Основні принципи освітньої, організаційної та інформаційно-просвітницької діяльності:

- професійна спрямованість, лікарська етика та медична деонтологія;
- суспільна спрямованість;
- культуровідповідність (органічний зв'язок з історією народу, його мовою, культурними традиціями);
- особистісно-орієнтований та студентоцентризований підходи у процесі просвітницької та інформаційної роботи;
- гуманістична спрямованість (повага особистості, її прав, реальні вимоги до неї);
- стимулювання активності особистості, її участь у важливій діяльності;
- цілісний підхід;

Основними завданнями освітньої та інформаційно-просвітницької роботи є забезпечення:

- умов для самореалізації особистості;
- повноцінного розвитку молоді, спрямованого на зміцнення її духовного, психічного та фізичного здоров'я;
- високої художньо-естетичної культури, розвиток естетичних потреб і почуттів, які ґрунтуються на національній естетиці та на найвищих надбаннях цивілізації;

формування:

- соціальної активності та відповідальності особистості через включення молоді у процеси державотворення, реформування суспільних стосунків, мовної культури;
- почуття господаря країни, відповідальності за її долю, ініціативності;
- ставлення до іншої людини як найвищої цінності, особистісної потреби у примноженні медико- та санітарно-гігієнічної національної спадщини,

ставлення до здорового способу життя як високої особистісної та необхідної суспільної культури, головної умови суспільного буття;

- стимулювання пізнавального інтересу, творчої активності, культури мислення;

- розвитку таких моральних почуттів як милосердя, доброта, тактовність, порядність тощо;

утвердження:

- принципів загальнолюдської моралі: правди, справедливості, милосердя, патріотизму, доброти та інших добродішностей;

культивування:

- кращих рис української ментальності, працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою, толерантності, поваги до жінки, любові до рідної землі.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

на рівні університету:

- формування політики підтримки освітньої та інформаційно-просвітницької роботи;

- організація і проведення заходів щодо провадження освітньої та інформаційно-просвітницької роботи в університеті;

- співпраця з кафедрами університету стосовно освіти здобувачів вищої освіти;

- контроль за виконанням положень, Правил внутрішнього розпорядку університету та Правил внутрішнього розпорядку гуртожитків здобувачами вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

- контроль за виконанням планів освітньо-просвітницької роботи на факультетах, кафедрах, в гуртожитках;

- участь у процесі відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти, які були відраховані з університету за порушення умов договору;

- участь у формуванні контингенту здобувачів вищої освіти і розселенні їх у гуртожитки з урахуванням культурологічних, національних та інших потреб та особливостей;

- співпраця з органами студентського самоврядування університету, громадськими організаціями, що працюють в університеті, коригування їх взаємодії;

- взаємодія з іншими організаціями, відомствами, структурами щодо спільної роботи у різних напрямках.

на рівні факультетів:

- розробка плану освітньої та інформаційно-просвітницької роботи на факультеті;

- залучення здобувачів вищої освіти до участі у навчальній, санітарно-просвітницькій, соціально-побутовій, культурно-масовій та спортивно-

оздоровчій роботі на рівні факультету;

- сприяння роботі студентського самоврядування, радам гуртожитків;
- забезпечення системної роботи кураторів груп у закріплених за факультетами гуртожитках;
- формування у здобувачів вищої освіти дбайливого ставлення до університетського майна, утримання належного естетичного та санітарного стану приміщень університету, гуртожитків;
- участь в організації і проведенні заходів, які сприяють покращенню гуманітарної освіти в університеті.

на рівні кафедри:

- контроль за дотриманням положень, Правил внутрішнього розпорядку університету учасників освітнього процесу;
- участь в організації і проведенні заходів, які сприяють освітній та просвітницькій роботі в університеті;
- сприяння роботі органів студентського самоврядування університету.

4. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІ І ЗМІСТ РОБОТИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Робота куратора академічної групи ґрунтується з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», базується на Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), «Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті», на підставі чинних інструктивно-методичних документів Міністерства освіти і науки України, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, гуртожитків та цього Положення.

Метою роботи куратора є формування колективу здобувачів вищої освіти, здатного працювати на принципах самоврядування.

Для досягнення цієї мети куратором реалізуються *такі основні завдання:*

- формування ефективних міжособистісних відносин і створення сприятливого соціально-психологічного клімату у студентській групі;
- освоєння професійної етики, розуміння суспільної місії своєї професії, формування відповідальності за рівень своїх професійних знань;
- залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної, спортивно-оздоровчої, культурно-масової роботи, активне сприяння організації різних форм позааудиторної діяльності здобувачів вищої освіти;
- контроль за дотриманням прав здобувачів вищої освіти, гарантованих законодавством України та нормативними документами Університету;
- сприяння самореалізації особистості здобувача вищої освіти, підвищення їх інтелектуального і духовного потенціалу.

Серед функцій куратора академічної групи виділяють аналітичну, організаторську, комунікативну та соціальну.

Куратор академічної групи – це старший колега в оволодінні молоддю позитивними соціальними ролями, використовуючи позааудиторну роботу як соціальний досвід.

Змістом діяльності куратора академічної групи є:

- набуття молоддю соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу;
- спрямування інтелектуальної активності студентської молоді на обговорення найактуальніших проблем сьогодення, залучення до роботи у різних сферах наукової діяльності, проведення національно-культурної, просвітницької та організаційної роботи серед молоді, вивчення мови та історії своєї держави;
- формування історичної пам'яті, національної свідомості, гідності та чіткої громадянської позиції;
- допомога здобувачам вищої освіти в оволодінні новим інтелектуальним баченням світу і визначенні свого місця у ньому, розвиток здібностей, їх повноцінна реалізація в різних видах діяльності;
- формування у студентській групі працездатності і відповідального ставлення до навчально-освітнього процесу;
- системний контроль за станом поточної успішності протягом семестру та відвідуванням занять студентами групи;
- надання здобувачам вищої освіти допомоги в організації навчальної роботи та відпочинку;
- залучення здобувачів вищої освіти до роботи в студентських наукових товариствах, гуртках художньої самодіяльності, спортивно-оздоровчих заходах, громадській, волонтерській та доброчинній діяльності;
- сприяння здобувачам вищої освіти в організації та проведенні молодіжних заходів, націлених на інтелектуальний, культурний та моральний розвиток;
- здійснення постійної психолого-педагогічної діагностики рівня інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти;
- допомога у розв'язанні житлово-побутових та соціальних проблем;
- внесення пропозицій деканам факультетів про заохочення здобувачів вищої освіти та притягнення до відповідальності порушників дисципліни;
- участь у роботі Вчених рад факультетів, засідань кафедр при обговоренні питань, пов'язаних з роботою групи чи навчанням окремих здобувачів вищої освіти.

Куратор групи враховує індивідуальний підхід до кожного здобувача; особливу увагу приділяє неповнолітнім здобувачам вищої освіти, тим, хто проживає у гуртожитку, іногороднім здобувачам, які не проживають у гуртожитку, а також адаптації першокурсників до умов навчання в Університеті, надання їм допомоги в оволодінні формами самостійної та дистанційної роботи тощо.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Організаційний та освітній вплив та послідовне надання допомоги здобувачам вищої освіти в опановуванні ними наукових знань, умінь, навичок, формування всебічно і гармонійно розвинутої особистості – основа роботи куратора академічної групи.

Куратор зобов'язаний:

- спільно з активом групи визначити заходи, виконання яких сприятиме згуртуванню колективу академічної групи;
 - сприяти формуванню та розширенню активності студентського колективу академічної групи, розвитку прагнення до навчання, ініціативності, самостійності й організованості;
 - виявляти нахили і здібності здобувачів вищої освіти, сприяти їх участі в роботі наукових гуртків, художній самодіяльності, спортивних секціях;
 - разом із деканатом та активом академічної групи вести цілеспрямовану роботу зі створення доброзичливої атмосфери в колективі і формувати здоровий психологічний клімат у групі, заснований на взаємній повазі, дружбі та взаємодопомозі;
 - проводити індивідуальну роботу зі здобувачами вищої освіти;
 - тримати під контролем успішність здобувачів вищої освіти, установлювати контакти з відповідними кафедрами з метою створення належних умов для навчання, проводити окрему роботу з обдарованими здобувачами вищої освіти;
 - організовувати допомогу та взаємодопомогу у навчальній групі;
 - піклуватися про житлово-побутові умови здобувачів вищої освіти, про їх культурний відпочинок, брати участь у розподілі місць у гуртожитку, періодично відвідувати його;
 - вносити пропозиції щодо відзначення і заохочення кращих здобувачів вищої освіти;
 - нести відповідальність за свою роботу перед деканатом і кафедрою;
 - захищати правові і соціальні інтереси здобувачів вищої освіти;
 - підвищувати свої психолого-педагогічні навички, розширяти культурний світогляд; брати активну участь у роботі семінару кураторів;
- Куратори академічних груп перших та других курсів значну увагу повинні приділяти:
- ознайомленню здобувачів вищої освіти з історією та традиціями університету, перспективами його розвитку;
 - детальному ознайомленню здобувачів вищої освіти із характером та особливостями їх навчання, організацією самостійної роботи тощо;
 - ознайомленню здобувачів вищої освіти зі структурою, організацією та діяльністю студентської наукової спільноти, спортивних секцій, художньою самодіяльністю тощо;
 - ознайомленню здобувачів вищої освіти (із залученням працівників бібліотеки університету) з роботою бібліотеки, порядком і методами користування бібліотечним фондом, прийомами самостійної роботи з книгою, порядком отримання, здавання та зберігання книг;
 - наданню допомоги здобувачам вищої освіти у швидкому розумінні розпорядку роботи університету, факультету, курсу й навчальної групи;

Куратор академічної групи має право:

- звертатися з пропозиціями у деканат і ректорат з питань покращення організації та проведення освітнього процесу;
- подавати пропозиції декану факультету про заохочення здобувачів вищої освіти або мотивувати їх відрахування;
- ставити перед керівництвом факультету питання та вносити пропозиції з покращення матеріально-побутових умов здобувачів вищої освіти та задоволення їх культурних запитів;
- за попереднім узгодженням з викладачем бути присутнім на лекціях, практичних заняттях, семінарах, заліках та іспитах у навчальній групі;
- у випадку необхідності використовувати (спільно з керівництвом деканату) можливості для встановлення контактів (безпосередньо або поштою) з батьками здобувача вищої освіти;
- брати участь у засіданнях кафедр та вчених рад факультетів під час обговорення питань організації освітнього процесу;

Основні завдання роботи куратора академічної групи з першокурсниками:

- ознайомлення першокурсників з моделлю фахівця та роз'яснення їм основних положень європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) організації освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова;
- вивчення особистих якостей та особливостей характеру першокурсників;
- надання допомоги деканату з формування у першокурсників етичних якостей, цінностей та правил поведінки у колективі, роз'яснення вимог до тих, хто мешкає в гуртожитку;
- роз'яснення прав та обов'язків здобувачів вищої освіти;
- ознайомлення першокурсників з історією України, історичними традиціями м. Вінниці та області, культурно-мистецькими локаціями та закладами;
- залучення першокурсників до художньої самодіяльності та спортивно-масової роботи тощо, участі у проведенні вікторин, предметних олімпіад; проведенні днів та тижнів кафедр.